

NEZAVISNI KULTURNO-PROSVJETNI I INFORMATIVNI LIST

ISLAMSKI GLAS
MUSLIMSKES WOCHENBLATT
HESBOMMAREDE MUSLIMSKES

Preplata

Godišnja . . . Din 72—
Polugodišnja . . . Din 36—
Tromjesečna . . . Din 18—

God. II.

Preplata za inostranstvo
Dokladje Din 120—

Uredništvo i uprava: Vojvode Stepe Obala 7/I.

31. januara 1936. Sarajevo 8. zulkade 1356

Izlazi svakog petka

Platilo i štampilo u Sarajevu

Preplatu se prima po
stetku o pošte

Br. 18.

Sijmo dobro sjeme da nam i plod dobar bude

Svemoguć Allah kaže: Allah je Onaj koji daje vjetrove kao vijetir radnicima pred svojom milost (kidu). Pa kad se izviju krasti oblaci Mi ih potjeramo kraju oblakom i iz njih spustimo vodu, pa s njom proizvedemo sve plodove. Eto tako Mi obnavljamo vjetrove i oblake da bi se iz toga pouku erliji. — Čiste i lijepe zemlje daju plodovi Božijom vjetrov (blagoslovene) plodove, a krtočijevu se zemlje sa slabim i malim rodum. Mi ponavljamo Naše dobru i znakove ljudima koji su zakazali (Poglavlje Arif 56—57).

Kurana nas živim i zornim primjere iz prirode poučava, da treba iz tih prirodnih znakova da crpimo pouku i da svoj život podsećavamo u svakom slučaju onako kako će nam biti od koristi. Zato Svemoguć Allah kaže, da sa nam Njegov veliki znak koji je On u prirodu uspostavio, našaj najbolji učitelj. Od sljedbenika Allah se traži da svoj život i svoj rad podvode i urede onako kako dobar plod neće izostati. I zato pouku Kurana upotrebljavajmo, na to je vjetrov primjer. Heće da u nama razvija pravi smisao života kao i upoznavanje njegove svrhe. Musliman mora dobro sjeme sijati da dobar plod dobije. Zato nam Svemoguć Allah i kaže u ovim ajetima, koje smo na početku stavili, da On šalje blagosloveni kišu da oplodi zemlju i ljudima koristi donese. Ali ta Božija milost nije samo odražena u materijalnom životu. Kako kiša oplođuje plodno tlo tako i Njegovu uzvišenu kuransku objavu podiže duše, čisti ih i usrećava ih. Duša ljudska, čista i prekaljena, ako želi da bude srećna i spašena mora da prihvati velike i blagoslovene pouke Kurana kako bi svoju sreću učinila trajnom i vječnom. Duša bez pouke, bez nadahnuća, bez blagoslova Božijega zamre i zakrpa, ali je Božija objava i upute Njegovu podignu, otkrije i osnaži. Milost Božija je vječna, vječna je brtina o svim stvarima i o Svojoj nedostiživosti. Milosti nikad svoja stvorenja ne napušta. Zato kad god je ljudstvo zabludilo, ludogod su ljudske duše obrnule i u sebi njihovo osjećale veličine svog duhovnog života, milost Božija je u Svojem blagoslovu iz mrtvila podizala i oživljavala. Oblaci svemilosti Božije nadviđali su se nad takve zamrle duše, da ih ožive, da ih oplode i da ih podigne iz mrtvila te pouke o velikoj dužnosti čovjekovoj koji im Gospodar svjetova namijenil na zemlji. Blagoslovenom objavom koju je upućivao Svojom odabranicima Svemoguć Allah je ljude poučavao da ne napuštaju taj Njegov nadviđajući upućivao ih je da dušu njeguju, da u nju usade sjeme dobru i ljubavi prema Bogu pa da tako preporođene i oživljene mogu doći do svog konačnog cilja: sreće zemaljske i blaženstva vječnog.

Svemoguć Allah kaže, da te dobre i prekaljene duše kao primiti Njegove upute, da će u njihovim srcima usaditi klasi svih dobara bujno se razviti i donijeti koristi ne samo duši nego i tijelu, jer uz njegovanje duše musliman mora obavljati i djela u život i sve ono što mu je potrebno

da taj život održi. Zato nam dragi Allah i predlaže puteve, koji će nas dovesti do sreće u otkupu materijalnog, pa nam kaže da i materijalni život treba njegovati i razvijati jer da se istom tako može doći do konačnog i vječnog cilja: do savršenog duhovnog blaženstva. Ovim kuranskim ajetima kaže se sljedbenicima Veličkog Božijeg Pravca da trebaju svoj rad i svoja nastojanja uputiti i u pravcu duhovnog i u pravcu tjelesnog napredovanja i napredovanja. Kako nam lijepe i divne kuće i predstavlja On Svoju blagoslovenu kišu kao vijetir radnicima koji šalje oblakom krajnje-vjetrovne zemlje da se kasnije iz njih razviju divni i korisni plodovi. A kako je to tek divno rečeno i prečesto nam je rečeno da Svemoguć Allah sabiranjem čovječanstva šalje svoju veliku objavu da zamrle duše podigne, da ih spremi za dobra i plemenita djela, da tako svijet dobar sjeme u duši svojih donese velike plodove koji će im biti prijatelji Allah i Njegov veliki nego i u zemaljskom životu. Objava Božija hoće da srecu prekali, da ih očisti i da ih osposobi da se sjeme dobru mogu posijati na plodnu tlo, da ih uzgajaju i dobar plod porode. Čovjek mora iz svog srca sav krtoč očistiti kao što će vjrtan tezak sa svoje jivne taj krtoč očistiti i neoposobiti je da bude plodnija i da mu više roda donese. Očistio srecu kako prima obilje, ono je stijedi i pokorava još. I ta je objava oplodi srecu čovjekovu kao što i blagoslovljena na kišu oplodi dobro poroćno i obrađeno njivu tezakovu. Dakle, musliman mora nastojati da se drži svih uzvišenih Božanskih odredaba, da ih stijedi jer tako čini dobro sebi. Stijedi dobro sjeme, dobiva dobro plod. Dobro sjeme usadeno u dušu ljudsku i u srecu njegovo donosi potpunu sreću i zadovoljstvo čovjeku. Musliman mora biti prijatelj sebi i svoj dobrobiti, a to će biti samo onda, ako Božije odredbe i zapovijedi budu vrhovni cilj čitavog njegovog života.

Kitab i Sun-net

Temelj naše vjere koju je saopćio Muhammed Resulullah, jest veliki Kur'an. a.

Božiji Poslanik protumačio nam je uzvišeni Kur'an sa svojim riječima i svojim djelom tako, da se ovo dvoje potpuno poklapa i slaže, pa prema tome je i Kur'an i Sunnet glavni temelji vjere iz kojeg se crpe šeriatske preauke. Kur'an i Sunnet je, kao jedan i meso ili kao duša i tijelo. Jedno ne može i to raditi ovlj razloga:

1. Što je Kur'an kao glavni zakon vjere vrlo kratak, a na mnogim njegovim stajanjima i nejasan. Kad bi se mi na samu Kur'an obratili da iz njega razumimo pojedine islamske ustanove, mi ne bismo u tome uspjeli ako se ne bi obratili na Sunnet. Da stvar bude jačija navodim ovaj primjer: U Kur'anu stoji: "Ekimussaleve se starz zekate". Iznajvije u ređu salat i da vije zekate. Sama riječ usaleve po svome etimološkom značenju jest, nekoga za nešto moliti, a tako isto

znači i nešto u vatru aklati. Zato se zekate znači, nešto očistiti, opraštati. t. d. Ovakvo isto i arapskim riječima. Ako bi mi uzeli grožnje zakačene u mjesto što klanjamo teču, bi da sebe okalimo ili da dovij činimo, a mjesto što od robe sekat idemo, trebali bi da ju na Mirajski paremo.

Ako bi tako radili mi ot' počva zabludili i ne bismo stvar pravilno shvatili. U Kur'anu ne stoji ni to, koliko koji namazi ima rekata, a prečesto nije određen ni njihov broj, pa sa se no vjerno. Tako isto nije Kur'an određio, koji će se postokat od robe davati. To su nejasne stvari i različi ot' imaju dva značenja: etimološki i šariatski to jest pravno značaja. Ovo značenje kazat će nam ovaj sunet, koji je to upućen od Božije strane, a to je Božiji Poslanik. Zato je i rečeno Božiji Poslanik: "Šallu kame rejtumuni usaliat i t. klanjajte kao što mene vidite da ja klanjam."

Dakle, on nam je sa svojim poslom potpuno protumačio Kuransku rečenicu "Ekimussaleve". Tako isto on nam je protumačio i rečenicu: "Starz zekate", sa svojim materijalnim izrekom, koji glasi: "Šallu ruba vrie emvali-kume t. t. sjedite 40 ti dio od vaše kapitala". Ovakvo je i sa svim drugim istaknutim stvarima, koje su sa Kur'anom propisane, kao što je post, hadž, kisas itd.

Jedna posebna nauka koja se zove "Usul-i-fik" ili šeriatsko pravo, govori o kuranskim izrazima glede njihovog ulaz i širg značenja (hasasun ve samun) glede njihove jasnoće i nejasnoće (zahurum ve hafazun), glede njihove upotrebe (halkikatun ve meadžzun) i t. d. Poznavati ovo i još puno toga preduslov je za tumačenje Kurana. Svak drugi kao bi stiri i prirodno nadareni i kao veliki klasici, puno su se puhtu prevrili u tumačenje Kurana, pa ih je na to Božiji Poslanik upozorio i ispravio. Isto tako, oni su se sami na ljude obraćali rečima: "Koje oni sami nisu mogli riješiti. Kao primjer navodimo ovaj slučaj: Kad je objavljeno ono sje koje glasi: "Jedite i pijte, dok se ne ukaste zornji bijeli konak od crnog Adn sin Hatemom" (uso je u ovom slučaju: du konak: bijeli i crni pa je eo sve dole dok je počeo lažiti crni od bijelog. Kasnije je tu slučaj ispricao sumorne Resulullah, našto ga je on upozorio da je stvar krivo razumio i da se na to ne bježe u bijelom i crnom konku nego o pravu i laživoj stvi. To je reč, da će se stvar useti u prenosnom amizlu, a ne u pravom.

Dakle Adn sin Hatem kao dobar klasić nije stvar pravilno razumio, nego je bio ispravljen od strane Resulullaha.

2. Na mnogo mjesta u Kur'anu Allah nam kaže: "Ekimussaleve se etur-resume" to jest budite pokorni i pošlušni Allahu i Njegovu Resulu. Može li se na drugi način zamisliti ta pokornost na stvarima, za koje se preprije. Dakle Allahesallem nije što Kur'an kaže: "Ne, takomi tvoj gospodaru, oni neće pravo vjerovati dokle god tebe ne učine svojim sudjom i dok ne budu zadovoljni sa Tvojom presudom u stvarima, za koje se preprije. Dakle Allahesallem nije što da bi ga mi mogli napraviti sudjom svojim, ali je živ njegov Sunnet, pa smo se dužni mi na njega o-

bratiti i sa njegovom presudom se zadovoljavati u raznim prijepirima.

Ako nam isto govore i njegovi mnogobrojni i vjerodostojni hadisi-šerifi, koje je upućio u svome "Šahihu Imami Buharija, Imami Muslimu u "Sunneima; Tirmizija, Neseeja, Ebu Davud, Bejhkeja i drugi. Na primjer: "Men regebe an sun-neti telesne minit" — "Ne ko nri mu sunneta, taj nije mušlim". "A jumiha ehadukum hata ekame ehalehi min validehi ve velidhi vevahne ed-meine" — "Uz sve nijedan ne može biti pravi muslim dok mu ja ne budem draži od njegovog roditelja i njegove djece, nijet ot' svijeta."

"Šajru-l-hadis kitabullahi ve hajru-l-hedji jedu Muhammedin, ve šerul umuri muhaddesata, ve kululu muhaddesin bidatun ve kululu bid-atin dalaletun" — "najbolji je govor Božiji Kitab i najbolja uputa Muhammedova, a najgora stvar su vjerske novotarije; svakak je vjerska novotarija bid-at a svaki je bid-at dalalet (blud)."

"La ufiene ehadukum muttekken ala erdehiti (jetih erd minnaka) eretu-ti hili ve rekehta anje je fakulu: la edri ma vediehadun fi kitabillahil it-tebanahu" — "Da se ne bi od vas jedan naslonio na svoju postotku i da ne bi rekao, kad mu se saopći moja zapovijest ili zabrana: "Neću da to znam." Što se nalazi u Kitabu to je i šijedite."

Iz navedenih hadisi-šerifa razumimo, da je Alejhissalam još prije 13 stoljeća znao, da će biti takvih ljudi koji će se od Kurana odvojiti i od Allahove riječi. Koliko ima stvari koje nam nisu zapovjedenae, a ni zabranjene sa Kur'anom, nego sa sunnetom. Kao primjer navodimo: obzivanje djece, upotreba mislava, ezan, kamet, namaski sunneti, dženabat itd. Tako isto govorimo o zabrani sa sunnetom pito-mog magarca, privremeno ženjenje, muta, astrologija, gatanje, čvaranje i sujeverje itd.

Nama je po Kur'anu zabranjeno sa-mo svinjako meso (dar minnaka) i ma mrazno, a ne umijemo upotrebljavati kako meso tako ni mast, a kako kozo, dlaku pa ni kost. Kao sro došli do ovoga zaključka, ako nema još koji šeriatski dokaz osim Kurana.

3. Od kasa razlika Kurana tumače-ćiji veliki islamski kapaciteti, pa sve do današnjega vremena, svaki se je priklonio tumačenju šajih hadisa. Njihovi komentari nakraci su izreka-ma Alejhissalamovim. One im služe za šir pravilno tumačenje Kurana. Najstariji tefsiir koji je štampam jest od slavnog Ibn Džur-ajma, a najmlađi jest tefsiir od Muhammed Abduhu i njegova učenika Muhammed Rešid Rintia i Tuntavija. Otvorimo ovaj tefsiir i na onim mjestima mnogobrojne, koji su između njihovih datuma napisani, pa da vidimo i da se uvjerimo o istinitosti gornje tvrdnje. Dakle, nema ni jednog komentatora od najstarijeg pa do najmlađeg, koji ne bi bio u skladu sa Kur'anom, a da smatra savršeni poslom bježe se hadisiškom naukom. Tumačećiji Kur'an, oni su postavili ovo pravilo: Kur'an se tumači na prvom ređu sa samim Kur'anom, jer on što je u jednom mjestu rečeno, najjasno i li kratko, na drugom je mjestu razjašnjeno i razloženo. U slučaju da ovako tumačenje ne uspije, onda se ide i traži li se u tome što god rekao

Božji Poslanik, jer je on u tome pogodio najkompleksniji čin. Iz tradicije namjesta treba tražiti mišljenje Njegovih drugova, jer oni su njeni najbliži i najbliži, a isto tako oni su isključeno da su oni o tom štogod i čuli od Njega.

Ako ni to ne uspije, onda dođe slobođeno tumačenje i naknadno činio treba da bude u granicama šerijata, a osim toga, traži se, i stručno poznavanje drugih nauka kako vjerskih tako i svjetskih, da tumačenje ne bude površno i smiješno, kao što je i bilo kod ljudi koji nijesu imali potrebne spremne.

Iz ovog izlaganja vidimo da je Sunnet igrao veliku ulogu u tumačenju Kurana a. š.

4. Ko želi biti mudžtehid od njega treba stručno poznavanje Kitaba kao i Sunnetu, a u najmanju mjeru stručno poznavanje onih ajeta i hadisa, koji govore o presudama (ahkam): Tako veće islamski naučnjaci, pa prema tome što bi i poznavao Kitab bez Sun-neta, ne spada među mudžtehide nego nukalide.

Veći islamski naučnjaci veće imaju četiri vrste revale (vabija). Od te četiri vrste revala se Kur'an, drug je Božji ilham (nadhaluha), treća je Džibulov izšaret (upozorenje) i četvrta Alejlshasimov idžtihad.

Prema ovij podjeli mudžtehi Alejlshasimov izšaret i Alejlshasimov spaduju u vabij, premda se spaduju u citirani vabij (vabij mevlav).

Dakle, kako duša ne može djelovati bez tijela i tijelo živiti bez duše tako je i Kitab bez Sunneta manjkav i nepotpun.

Ebu Mustin.

TRIOJICA MUSLIMANA KANDIDATA ZA VIJEDNIKE ZANATSKOJ KOMORE ZA GRAD I SREZ BANJALUKE.

Glavni biratički odbor Zantasko komore u Banjaluci pod br. 12, 1. januara o. g. objavio je potvrđenu kandidaturu za izbore vijećnika Zantasko komore u Banjoj Luci, za izborni okrug, grad Banjaluka i srez Banjaluci.

U broj su listi od 16 vijećnika kandidata a) ime i prezime, a isto tako i u njihovim zamjenicima kao i u jednom jedinom 2 muslimana. Kada se zna da u srezu Banjaluci na 1. njegovu srezu ima veliki broj muslimana zantastija, onda je interesantno da su predloženi samo četvorica muslimana zantastija za vijećnike, a dvojica za zamjenike.

Su osim predloženih brojem kandidata muslimani dovoljno zastupljeni prema svojoj brojanoj snazi, pa bi bezuvjetno o tome muslimani zantasti morali povesti više razlusa.

GDJE TREBA MASAZETU >ALGA& POZABE<

Masala potrebna je kod reumatizma — stenjanja lica na vratu — stenjanja mišića na pleksima i na vratu — probadanje u kostima i ledima — kašljanje kod izlivanja u ruzima i ruznom meću — kod izlivanja glavi.

U svim avim slabašijima >ALGA& za masazu daje odlične uspjeha.

>ALGA& dolazi se u apotekama, drogerijama i trgovinama i bica Dna. 12—

PODLISTAK:

Kur'an

(Nastavak)

Naročitoj podrške u kulturnom podizanju i razvijanju Kur'an daje sa svojim izričitim naglašavanjem da se Bog ljudskoj vlasti podvrgao prirodi i njene snage. To su prirodne silove mora, vjetrove i sličnosti, da utvrdi svoju vlast i svoje gospodstvo na zemlji. Smegomog Bog kaže: < i podvrgao je svojoj vlasti sve što je na nebu i na zemlji. Radi toga su muslimani u prvo doba posvećivali veliku pažnju ispitivanju značenja i sadržaja riječi: <hilafetate ili zemaljskog gospodstva. Za to su i naslojzali da nasvladaju prirodu i u tom su pravcu kroz izvjesno vrijeme postigli u prirodnom znanostima zamjernih uspjeha i otkrili mnogo stvari, koje nisu ranije bile poznate.

Među kur'anake principe spada i ferititno kur'anako učenje koje kaže da postizavanje vječne sreće u zagrobnom životu nimalo ne smeta da se postigne tjelesna sreća u zemaljskom životu. Ako civilizacija i razvijeni

Jedan odgovor iz naroda g. E. Bulbuloviću

U 16. broju <islamskog Glasca> g. Bulbulović u ovom članku se poziva na mogla rabiti i na svoje vjerske nauku. Niko ne može poruci njihovu čestitost i kamo arede da smo svi onaki, ali eto kako vidite njihov sin kritikuje ono što su njegov otac i mati i njima slični radili. Eto vidite vi nisu zadovoljni sa onim što su oni stari radili, ali oni su se sa metalnim od sve predlaženje uleme, jer po vašem pisanju oni su krivi da je islam nečist i zamršen. Njima nije bilo ni na kraj pameti da bi tražili da se islam uređuje na papirski i nuncijatski način. Oni su se štelili o pravu zviženjem i pravom nauku, kakvi su bili i kakvi ostaju dok je svijeta i svijeta. Njima se ne može ništa oduzeti ništa dodati, a eto vi bi htjeli da ga danas isparčemo, kao što je indžij, pa da ga uređimo onako kao to godi nama i našim čelovima da možemo zadržati sve to što mi muslimani rađe da nas hođa kao i kršćanski svećenik isposvodi i grijehe oprosti. Onda bi valjda po vašem mišljenju bio islam zamršen i inteligencija bi se prihizila uleme, a ova-ko svako 24 sata pet puta uzimati namaz i klanati, to su faktumji, jer smo mi napredni i razvijeni ljudi. Zar nismo kod onih alijepi kad vidimo da odosmo u provaliju iz koje se nećemo lako izvući i ako današnji pametnjakovići sve iza ulazu da nam duha načina da se iz haosa izvemo. Sve je bez uspjeha i sve ide na gore, ali mi muslimani, koji smo u prošlosti, prosjaci, nepovjerljivi, prostitucija, kradu, otimačina, ubistvo, samoubistvo, laž i gubit. A da bi je toga bilo kad su ljudi onako radili kao vaš rahmeti oca. Sigurno toga nije bilo, ali eto, bilo, bilo je vrlo malo i skoro nikako. A muslimani hoćemo to što sebi namiramo i što namiramo danas najviše dogmađi kod nazovi muslimana i muslimanki. Ako islam dopušta da se takmičimo, ne dopušta nam to u svemu. Na primjer islam dopušta da se muslimani moderno nasorazuju i njihovi neprijetelji da bi se mogli oduprijeti naprijetelju. Na dalje islam naređuje da se iskoristava zemaljska bogatstva, da se razvija trgovina i industrija, ali ne dozvoljava alkohola, svijetline, hazard, ni igara i slengovi. Mi se znamo mnogo hoćemo da se sramotimo mnogo čitaba, ali ih raspoje izvršavaju. Na primjer učećemo samo ajeti-kerim: Ezelze bilahil — La jukehlifil-lahu nefsen illa vusaha. Bog dž. š. nije nikoga opterećio da radi ono što ne može, a to mnogi od nas krivo tumače, pa hoćemo do to prislaćemo da se od danas redi i da se ne može od ondu aluze ovim ajetom. A to ni je teret kad se hoće i kad je čovjek bogobojazan. Ali na žalost današnji narastaj ako samo ode dalje od 4 razrede osnovne škole većina ih ne vjeruje ni da ima Boga ni što drugo. Mi opet mislimo ako nam djeca ne

budu doktori, profesori i ministri, onda će se pomjeriti od gladi. Džamij, on da Edhemaga zar nije tako?

Što mi kažete da sam prešutio na ono što ste pisali, bilo bi bilo da ste vi prešutili. Vi ste rekli ako ima neko da nešto prigovori vašem pisanju, da su rekli <islamskog Glasca> ne mogu vas pogledati kada se neko ne može vaše pisanje i izlaganje ne evida. Vi još kažete da se mora naći neki način da se dođe u dodir sa inteligencijom i da se liječka traži. Moje je mišljenje ovo. Dokle god se ne dae odlučujućim faktorima mogućnošću da se postuže policijskim aparatom da se samluži memorijal razne oporuke i pokvarenost među narodom sa strogim mjerama, neć se popraviti društveni život i moral utvrditi. To bi bilo od koristi ne samo za nas, nego i za državu, jer bez dobrih vjerna nema ni dobrih državljanu. Uvjeren sam da će se u ovom slučaju naći na bolje. Za sada ovoliko i ako bude potrebno nastavitićemo i dalje.

Jamak Avdo, Rogozica.

Ur. — Donosimo ovaj odgovor iz naroda da se vidi, kako i što običan ljudek misli o ovim stvarima. U ovom odgovoru ima lijepih i zdravih misli, koje su odraz narodnog mišljenja. O ovom je bezuvjetno potrebno voditi računa, jer se vidi da narod u dobru stoji za napretkom, da ga on traži da ga prihvata. Sve se dođe stvari mogu ukalemiti na narodnu dušu, samo treba imati načina i us-trajnosti. Javni radnici narodu naročito voditi računa o narodnoj duši i svoj rad udesiti tako, da bude shvatljiv širokim narodnim slojevima i da njihov postanak bude tako udesen da od sebe ne odbijaju one međe kojima treba da dijeluju i da ih prihvate. Iste-ženo da izvjesne stvari o kojima se u napisu govoru nisu ni tačno zna-čeno ali ipak je utješljivo i da naša čitalačka publika iz širokih narodnih slojeva pronađe ono što su u ovom tražili da ga prihvata. I kulturni napretkom nas muslimanu. Ovo zdravu pojavu podržavamo, a time više, što ona do-lazi iz narodne duše.

O prijelatstvu

Danas je prijelatstvo tako rijetka pojava među ljudima, da nas to na-vođa da se ozbiljno zamislimo: Zašto to?

Istina, ova vršina je u prošlosti bi-la nekako ređa nego ostale ljudske vrline. Ali danas ona je naročito rijet-ka, št oen bi trebalo da bude, jer sa-dašnji svijet živi u naprednom vje-ku, koji je lično i duhovno slabost-iji od civilizacij, modernom nar-odnom, ali eto i ta savremena civiliza-cija u tom pravcu nije ništa dobrog učinila nego je naprotiv tu vrlinu još jače potisnula.

U doba kad je zabluda prirodnua za istinu, kad su obžavane mrtve stvari — prijelatstvo je naglo i da bude ređe među ljudima ali danas

ono ne bi trebalo da bude tako rijetka stvar jer društvene pogodbe su danas veličanstvenije, koje intenzivno po-kreću čovječanstvo i više pogodaju razvijanju savršenih čovječanskih vrlina. Ali i dočesto ljudski svetovi, preko vijekova, danas je duh člo-vjekji onaj suri ora, što uzliječe na najvišu visinu, koji se uzdiže nad svim onim, što je dolje sićušno i ja-dno.

Ljudske vrline treba da se uistinu ogledaju u socijalnom životu. Jer u vrlinama se ogleda dužnost i poznanje prave vrline, ali i dočesto ljudski svetovi, preko vijekova, danas je duh člo-vjekji onaj suri ora, što uzliječe na najvišu visinu, koji se uzdiže nad svim onim, što je dolje sićušno i ja-dno.

Zar ovom juž koja nas truje i po-nižava nema liječak? Ima, treba ra-di-ti sa velikim znanjem i životov-ijom na uništenju zla, i zlaće nestati ili će ga bar manje biti.

Baš danas u svijetu ima dosta ku-ljofa kojeg postija demon u arima ljudji, ga ga valja što prije i brže trijeblati i spaliti da pšenica ne pro-padne.

Kao što je poznato iskrenoga i pravoga prijelatstva nema bez iskrenosti i samoodržanja. Poznati samog sebe, imati dostojanstva, živiti i činiti plemenita djela. Tek s tim vrlina-ma može biti iskren prijatelj onog-ome, koza voli i poštuje. A da se opet-ko na ova način samo zavoli, mora također biti iskren spomeni-telj vrlina.

Vrlinu prijateljatstva nemoe da ima onaj koji sam sebe ne voli i ne poš-tuje i koji nema onih duhovnih vrlina, koje nas tako visoko uzdižu nad svakom životinjom.

Prijateljstvo je još i izraz poštovanja, jer samo pošten čovjek može za-voliti također samo poštena čovjeka iz čega i izlazi ona uzajamnost u iskren-ju ljubavi i poslovanju.

Nepoštenost čovjek ne može nikoga iskrenosti da voli. Onaj koji ne voli i nema ličnoga ponosa i dostojanstva, onaj intimni odnos, što biva iz-među nepoštenih ljudi, jeste družet-vo, koje nastaje iz naklonosti ije-vnih ljudi prema želim djelima i sa-vikama i što su sve javlje kao odje-žje pokvarena karaktera i volje.

Ovi ljudi nasmaju ni pojma o lju-bavi za ono što je lijepo, plemenito i istinito, dobro i izvrišeno, oni su čliu sami sebi, on ljuje smatraju kao sredstvo za postignuće svojih sebič-nih ciljeva a načela istine potkopava-ju i ruše — odrću se vaskolikie ljudske vrline.

Vrlina prijateljatka, kao i svih o-stalih vrlina, leži u iskrenosti duše i volji i modu muslimanima uvijek sa-razno njegovano, na zar danas da se ta divna vrline tako rijetka kada već imamo toliko povoljnih podesnih i divnih pogodaba za svoj napredak?

U prva vremena su muslimani za-istali bili aljubljeni i vezani prijatelj-stvom u izvrsenom duhovnom smislu, oni su bili svi prava duhovna bra-ća u uzajamnim avim odnosima i

naturalijim napredak teže za tim da koriste čovječanstvo, da olakšaju na-bavljanje životnih potreba i da poklo-žu ljepotu svega što postoji, onda spadaju u vjerske norme i propise. Smegomog Bog kaže: < i rekao se bo-gobojaznim: šta vam je već Gospodar na ovom? Oni rekoh: dobro. Oni koji čine dobro djela na ovom svijetu čeka do-bro, a budućnost je dobra. Dimeo je približitiću bogobojaznik. Na-dalje: Reči: ko je zabranio Božje ukra-se koje je On stvorio za svoje robne i sve one lijepe i dozvoljene stvari. < Pa onda: < Ne zaboravi tvoj zemaljskog djela.

Gdje je ovako što bilo kod starih prošir naroda koji su vjerovali da je Bog, vjerske vjersnosti je dobar. Dimeo je približitiću bogobojaznik. Na-dalje: Reči: ko je zabranio Božje ukra-se koje je On stvorio za svoje robne i sve one lijepe i dozvoljene stvari. < Pa onda: < Ne zaboravi tvoj zemaljskog djela.

Nadalje je Kur'an sa svojim zaas-da-ma poručio ave one mržnje, koje su među ljudima nastajale radi vjerske nejednakosti i raznolikosti. To je po-stavljeno na savršeniim društvenim principima. Uetavio je da među lu-dima mora postojati raznolikost koja dolazi kao posljedica zakona na koji-ma se zasniva opstanak svega što po-

stoji, nalazi se i živi. Osim toga su-mernost i pravda, ali i potreba ljudske prirode, koji je uvijek razli-čan, jer pokreće ljude da ulažu mak-simum svojih snaga i da se takmiče. Smegomog Allah kaže: < Da je Bog hito stvorio bi ljude kao jedan narod. Oni su neprestano u međusobnoj bor-bi. <

Pošto je to Kur'an utvrdio kod mu-slimana, ostvario je i digao je od njega. Ova vjerska mržnja koju je pri-padnik jedne vjere gojio protiv svoga suparnika i pripadnika neke druge vjere. To je stvar koju Bog hoće da tako bude. Sam je neznanja se mo-že protiv toga neko dignuti. Odmah-iza toga Kur'an utvrdjuje princip da pripadnici drugoj vjere ne smiju pu-silimane navesti da čine nepravdu i da radi toga ne čine dobro i pripad-nicima drugih vjere. Smegomog Bog kaže: < Bog vam ne zabranjuje i ne aprijetava da ba činite dobro djelo i onima koji se a vama ne bore zbog vjere i koji vas ne progone sa svojih domova. Bog vođ pravde.

Muslimani, ali slijedi ove kur'an-ake pošto služiti Allah na najjer finidi dobro svojim protivnicima i jednako

a njima postupajući u avim zemaljs-kih poslovima.

Njome isliću da je ovolika popust-ljivost vrlina i u islamskom društvu, da se podržaje proma pripadnicima drugih vjera na užtrb ihvane istine i da je smetnja da ovi protivnici pridru u krio-lu islamu i prihvate njegovo avjelo. Ali Kur'an stavlja u dužnost muslima-nima i naređuje im da nevieruju pozivajući lijepim sredstvima i da ih islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna onoga koji je skrenuo s Njegova puta i pravca, a On zna i da li je islipeju općenim i drukčijem privu-da u krio-lu islamu. Ova vjerska i društva Allah kaže: < Poznaj na pravce i put tvojega Gospodara sa mudrošću i lije-pom poukom. Raspravljaj a njima na način koji je najbolji i najpripratlav-iji. Bog zna

Desetgodišnja ca zasjedanja na prijesto

kralja Hidžasa Abdul-Aziza,

Devetog januara se navršila desetgodišnja stupanja na hidžaski prijesto sultana Abdul Aziza. Ovo je jednad od najznačajnijih datuma u političkoj povijesti arapskoga naroda.

Toga dana je kralj Nedžda učinio jedan veliki akt kojim je konačno u jedinstvenju Arapa dao jedan jaci znan: u svojoj kraljevini Nedžd prijedino i Hidžazu te stvorio na pobuotoku jako i moćnu arapsku i samostalnu državu.

Ovaj veliki arapski vladar koga nazivaju s pravom arapskim Napoleonom, time je učinio jedan veliki konrak u historiji arapskog naroda i izgradio je jako državu, koja je orga-

nizovao jako politički tako i vojnički u najboljem redu. Navršavajući desetgodišnja stupanja na Hidžaski prijesto kralj Abdul Aziz navršio je 136 godina stupanja na prijesto kraljevine Nedžda, kojom su pokrajnom njegovi prethodnicima godina vladali. Prije 36 godina je Abdul Aziz iz pomorke luze Kuvajla prešao sa 40 ljudi svoje pratnje zaputio se put Nedžda da zauzme oteli prijesto i izvojski svoju pravu. Tada mladi ali borbeni Abdul Aziz nesalomljivo je energijom uspio da izgradi kroz 36 godina svoja vladanja jako i moćnu državu u centru Arabije. Ali i njegova zasluga još veća ako se uvaži da je on zapravo u arapski narod unio novi duh slobode i arapskog nacionalnog jedinstva koga on postepeno ali sigurno provuđa. Sultan Abdul Aziz je ne samo dobar vojskovođa i državnik nego i vamedni diplomat koji je uspio da i najveće nesuglasice među arapskim vladarima izgladi pa šta više, kako je poznato, u zadnje doba je sklopio i savez sa irakim kraljem i ako su te dvije dinastije do jučer bili krvni neprijatelji. Ova proslava je u štitavom arapskom svijetu na najsvetiji način proslavljena. Te je kralj Abdul Aziz svih stvari dobio mnogostrano častljivo tako iz svoje države tako i iz ostalih krajeva arapskoga svijeta.

Krupni događaji u Egiptu

CIJELA EGIPATSKA VOJSKA U STROGOJ PRIPREMI.

Kralj Fund

Po naredbi egipatske vlade sva je egipatska vojska stavljena u stanje velike pripreme, kako bi egipatska vlada imala na raspolaganju oružanu silu u slučaju nemira. Ova je mjera poduzeta za to, što se znajalo, da su šefovi egipatske opozicije odbili preuzeti vlast pod svaku cijenu.

Kralj Fund pozvao je u audijenciju šefa opozicije Nahas pašu i pozvao ga da ode u veliku kočulicu vlada. Nahas paša je to ponudu odbio i zatražio da nacionalisti sastave svoju vladu, kako bi u današnjim teškim prilikama preuzeli na sebe cijelu odgovornost.

Napefost u Egiptu popušta

Nahas-paša mandator za sastav vlade

Kairo, 27. januara. Nahas-paša, koji je ipak preuzeo mandator za sastav vlade, sastaviće se koalicioni kabinet koji će odmah početi pregovore s engleskom vladom o pitanju novog englesko-egipatskog sporazuma.

Nemri u Siriji

Uhapšeno preko 750 lica

Njemački dopisni urad javlja: Preko kom nereda u Siriji poginula su u Damasku tri studenta a ranjen je veliki broj demonstranata i 40 nareda. Studenti su prišli u vlasnike trgovina u aršadskoj i židovskoj četvrti da zatvore dućane. U Homsu došlo je pred vladinom palašom do krvavih sukoba. Ranjeno je 20 osoba a tri su poginule. U Damasku i Alepu uhapšeno je dosada 750 demonstranata.

SMRT VELIKOG NAUENJAKA.

Uoči 5. januara umro je Taftaznija, čovjek poznat cijelom islamskom svijetu sa svojim vazovima. — Proveo je zadnje vrijeme rađaći za opće dobro i u tom ga je pošten i samna smrt zatekla. Bio je sekih jednog sufijskog tarikata. Posjed općih znakaršbe o mističizmu i iz ovoga područja je mnogo i napisao.

Bio je jedan od najistaknutijih radnika između uleme. Bio je u glavnom odboru Udruženja mladih muslimana. Moćna će o njemu biti i opširnije govora. — Rahmetullahi lejhl. — Sk.

INDUSTRIJSKI ZAJAM TURSKOJ.

Londonski listovi donose vijesti, da je britanska vlada izjavila, da je volja na dani Turskoj industrijski zajam u visini od pet do deset milijuna funti. Iza ovoga bi se zajma kako listovi javljaju, finalirale neke turske narodšbe u Engleskoj i u prvom redu izgradnja brodova za tursku trgovačku mornaricu.

PRIDOLAZAK HADŽIJA U MEKKU

«Ummul-Kura» javlja, da je na 10. o. m. sa početkom meseca Rajab dolazilo 56 hadžija iz Sirujsa i 61 hadžija iz Suukina. Tako je 10. januara broj ovogodišnjih hadžija, koji su doputovali morem povišao se na 8649 što je znak, da će ovogodišnji hadži biti vrlo dobro počinjen, obzirom da glavni dio hadžija pristije istom zadnjih dvadeset dana pred hadžibajram.

poštovanju: jedan za sve i svi za jednog!

Zato baš i kazah da nekako onaj pravi i bolji svijet izumire, a evo sve što danas vidimo i što nazivamo »napretkom« — glbi se u običan nagonak trud za materijalnom blagostanjem i cjelovitim zadovoljstvom.

Zbog toga je eto prijateljstvo danas tako rijetko!

H. M. Ajkić.

Vlasti su u ova grada objavile opšadno stanje. Francuski visoki komesar De Martel stigao je u Damask. Prilikom primanja Lampe saopćio je novinarnima novu vijest: Sirija je sam oblasti. Sirijski ministar finansija i ministar provjete predali su ostavke. Vjeruje se da će predati ostavku i ostali ministri sa predsjednikom države.

ALI MAHIR PAŠA SASTAVLJA EGIPATSKU VLADU.

Reuterov urad javlja, da će šef kraljevske kancelarije Ali Mahir paša nastaviti konsultiranja sa vodama stranaka. Egipatski studentski savez izdao je proglas studentima kojim ih poziva da se odaju hladnokrvnosti i da ne izazivaju sukoba u zemlji.

Politički položaj se izmenada izvanredno zaštitio i to zbog toga, jer je Nahas paša u ime nacionalističke stranke odbio odbiti da preuzme sastav koalicionne vlade, dok se kralj Fuad ustručava da poveri provedbu novih izbora jednoj potpuno neutralnoj vladi.

Prema tome se očekuje, da će se skorih dana uspostaviti jedinstveni blok stranaka. U tom slučaju će kralj Fuad povjeriti sastav nove vlade jednom samostalnom ministru, koji će odgovoriti na neizvjesno vrijeme. Na taj način će i u Egiptu opet zavladati t. zv. dvorski režim i nastupiti će stanje kao u početku krize. Naravno u tom slučaju može se računati sa novim teškim nemirima u zemlji.

KARAKTERISTICNA I POHLVALNA POJAVA U BUGARSKOJ.

Organ bugarskih muslimana »Medenijet« u avome broju od 18. i. o. r. g. donosi, da je u Bugarskoj nastupio u znanje vrijeme drugog treveničkog pokreta među bugarskim narodom uzvelo velikog mah. Ovaj pokret pomaže i država udarjenjem velikih trošarskih taksa na proizvodnju i prodaju alkoholnih pića. Tako se svakim danom sve to više umanjuje broj potrošača alkohola u ovoj zemlji i od nedavno su bugarski krcinari morali zatvarati još 1650 mehana.

Gledište »mladih Egipćana.«

Sinabeno je javljeno, da su na 10. marta o. g. napisani parlamentarni izbori u Egiptu. Time je učinjen nov korak u pravu normaliziranja političkih prilika u Egiptu. Nove izbore tražili su dve egipatske stranke. Izbori će se provesti po zakonu o općim i tajnim izborima, koji je bio ukinut, kad je u Egiptu uveden autoritativni režim, to treba da bude izražaj nepovorenje narodne volje. Novi egipatski parlament rješavać će o veoma važnim problemima, među kojima je opet u prvom redu pitanje odnosa sa Velikom Britanijom. Ova dva cinjeća objašnjava da egipatske stranke nastoje izbjeći nepotrebnog međusobnog izbornog borbi, kako bi cijeli narod kompaktno preko svojih predstavnika sudjelovao kod pregovora a britanskim vlastima. Medustranački blok u Egiptu izabrao je poseban odbor, koji će proceniti pitanje podjele mandata među pojedine stranke, prema njihovoj brojčanoj snazi. Prihvateo je načelo, da se istaknutim članovima svih stranaka osigura izbor. To je žrtva Fašda, koji predstavlja veliku većinu izbornika, no koji treba suradnju jakih političkih lica, koji se u Egiptu izvan njegovih redova. Ako medustranački odbor uspije uspješno svoja zadaća imat će Egipat po prvi put u svojoj parlamentarnoj povijesti jedinstven parlament u pogledu narodnih težnja.

U meduvremenu su u Londonu dva glavnog egipatskog društva mladih Egipćana Ahmed Hussein i Felhi Redwan pred biranom političkom publikom održali predavanje, u kojem

na izmjeni egipatsko gledište o odnosima sa Velikom Britanijom. Ahmed Hussein je rekao, da Egipćani drže, da je boravak britanske mornarice u egipatskim vodama određen jedino radi odbrane interesa Velike Britanije. Isti razloga po njihovu mišljenju koncentrirana je britanska vojska u Egiptu. Velika Britanija odbija zahtjev Egipćana da mogu povesti broj svoje vojske, koja je organizirana samo sa 10.000 monaka. Egipćani međutim drže, da je njihovo pravo, da se sami brinu za obranu svoje zemlje. Egipatski nacionalisti zahtijev sadrže 6 točaka: slobodna suradnja između Egipata i Velike Britanije; istančan savez između ove dvije zemlje, potpis ugovora na bazi predloga od 1930., priznanje potpune nezavisnosti i suverenosti Egipca s pravom, da stupi u Ligu naroda, uklanjanje kapitalizma i mješovitosti sudova, i da se razrije mešovitost parlamenta u Kairu, pravo Egipca da koristi svoju vojsku te priznanje egipatskih prava u Sudanu.

Predavanju je prisustvovali bivši parlamentarni vođa laburista Lansbury, koji je naveo, da vjeruje, da engleski narod nije ništa imperijalistički raspoložen. Laburisti stoje na stanovitu, da će na koncu ne samo Egipat, već i Indija morati odučiti slobodom voljom, da li će ostati članovi britanske zajednice naroda, kao što su dominioni. Oni ne sačuvaju Egipćanima, da ne dižu revoluciju i da se ikane neroda, jer se samo sporazumom mogu riješiti međusobni odnosi.

Nedaće monopolisane trgovine u Sovjetskoj Uniji

Moskva. — U posljednje vrijeme opet se da je sve teže i teže nabaviti potrebne stvari za život. Jedno se vidi čitava država organizacija monopolisane trgovine koja su uvelj boljševici. Šeš jednog meduobroznog zaštitara tražila je ovih dana razne stvari za pokusstvo, po svima državnim trgovinama, ali nije mogla naći da nađe. Tražila je neki ležanje veće obima, ali su joj u dućanima nudili samo poklopce, polti su lenci postali u Sibiru, ali bez polikove, koji se zbavljaju komunističke vlasti, nisu otišli u Sibir ni potrošni.

U drugom jednom dućanu našla je opet neke električne sprave za grijanje, ali su sve bile pokodne na drugu struju, a ne sa moskovsku.

Tržački kapute za djecu, našla je u jednoj radnji na 800 kopejke, ali nije mogla da kupi nijedan, pošto su bili svi, rđavo izrađeni, da je raznje mešavina od vrsni. Kupiti su bili rđave dušine, lada su bila od parčeta štapa i nije skrojen za vrh kape i toleme elidno. Pašto nije mogla da kupi dade nikakav kaputl pomislila se još jednoga puta na otupliti, ali post namazala da polati od 300 od cijene koštanje, a ostalo da plati u ratama a tim da odjede dole je pošto uplati sve rate.

Jakom i dobrom štampom se najbolje budi duh zajednice. U dobroj štampi se odraduje kulturni duh i snaga zajednice.

Jesi podmirio pretplozu?

Halifa Hazreti Ebu-Bekir

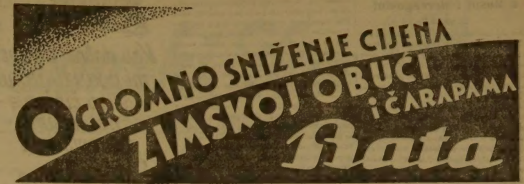
(Nastavak)

Bog je propisao i zapovijedio ljudima međusobno savjetovanja i zajedničko rješavanje pitanja po kojima se oni udesili svoj društveni život samo zato, što pojedince radi svoje slabosti i neznanja nije u stanju da sve stvari samostalno potpuno shvati i spozna njihovu stvarnost. Kada se ljudi sastanu i zajednički rasprave sve stvari, ukadu se razni načini po kojima je moguće izvjesne stvari riješiti. Kada se većina odluci nakon raspravljanja i pretraganja da se izvjesno pitanje riješi na jedan način, onda je to dokaz da to riješenje odgovara potrebama većine i manjina trebalo da to prihvati i da se tome pokori i da ne dopusti da dođe do nesuglasica u zajedničkom životu. Ovo je apsolutno društvena nužda koja zahtijeva i traži da se pokorava društvenim zakonima. Izvjesne grupe ili stranke mogu da se ne slažu sa raznim odredbama zakona ili slično koji ih obave donose da urede svoje životne potrebe, oni mogu i da traže njihovu izmjenu, ali se bezuvjetno mora pokoravati izvjesnim propisima i zakonima, koja su važna.

Kad je Sa'ad b. Zaid da je odredbama svog naroda, upravo čitav narod za Ebu-Bekira da bude halifa, on se rastavio od zajednice ne htijevši priznati ni vlasti ni njenih zakona. Ovaj njegov postupak kao i propast vlasti, koja ga nije mogla prisiliti na poštivanje zakona, nježno je sashabio običio da se ustrugnu da izraze vjernost halifama i da ih svijet napušta za vrijeme kao su razne smutnje uzimale jačeg mahsa i kao su narodne snage trebale da budu što čvršće zbunjene i okupljene, da čuvaju opšte interese zajednice.

Čuli smo riječi Kajs-bin-Sadove da Sa'ad-bi-Ubode neće izraziti vjernost kad ne bude ubijen, a da neće biti ubijen dok anjnim ne bude pobijeni njegov sin, porodica i rod, a ti opet da neće biti pobijeni dok ne bude pobijeni pripadnici plemena Hazred i Ewa. Ovim se opet to ne može dogoditi dok a njima ne budu pobijeni i svi pripadnici plemena Ewa. Ovo su bile neuputne riječi i što više pokazuju plemensku nesposobnost i nepoštenost vlasti koja mora da drži poredak u društvenoj zajednici. S kojim pravom sinovi i rodbina mogu da uzmu u obranu svoje oca ili rođaka i da se sa oružjem dignu protiv vlasti koja hoće da ih ubije i da ih protjera iz države poštivanja zakona i priznanje državne vlasti, kojoj je dužnost da se brine i stara o opštim moralnim potrebama. Sa kojim pravom se mogu dizati malobrojni pojedinci na vlast, koji iz plemenske ljubavi i zadovoljstva čitavog naroda. Pa kad takova vlast ne zaslužuje da bude poštovana, pa koja bi to vlast i nije mogla da zaluži, kad su sve kasnije bile značavne na samovolji i apsolutizmu.

Čak i sa kojim pravom se mogu bitni pripadnici plemena Hazred i Ewa sa sinovima Sadovim kad su i oni izabrali Ebu-Bekira i dali mu vlast nad sobom. Da li su to učinili iz plemenske uzajamnosti. Ako je to učinjeno iz plemenske solidarnosti, onda je tim još za veću osudu postu-

pak Sa'adov, koji je tim mogao da izazove u prvim časovima stvaranja državne vlasti teške posljedice po čitav državni organizam.

Kajs-bin-Sad je osetao usamljen i nije kasnije davao jačeg otpora. Ali ipak je Ebu-Bekir trebao nastojati da ga privoli da prizna njegov izbor odnosno da prizna postojeći demokratski poredak. Tu se je pokazala slabost vlasti, koja iz navedenih razloga nije bila u stanju da ga prisili ili da je prisili da joj odrekne poslušnost, pa da iz toga povuče posledice. U svakom slučaju nije se moglo trpiti da bude takovih koji ne poštuju vlast i državne zakone i da se protiv njih bore nedovoljnim sredstvima.

(Nastavak se)

Za naše žene

Hazreti Ajiša

(Nastavak)

Hazreti Ajiša udaja, koja je na ovako jednostavan način izvedena pokazala je da su isprane i glupe sve one ženidbene ceremonije koje su kod Arapa činjene. Božji poslanik je imao običaj koji su vršili sa velikim luksuzom moraju istrijebiti. Osim toga ženidba Božjeg Poslanika sa Hazreti Ajišom trebala je pokazati arđednost ovako slijepog prijateljskih vera, koji su trebali poslušati kao primjer drugim ljudima, kako se te više među običaj stranarima moraju što jače podržavati.

Arapi se u mjesecu ševvalu nisu ženili, jer je taj mjesec od davina kod njih smatran kao nesretan, dok je hazreti Ajiša i svađba i vjenčanje objavljeno u ovom mjesecu. Hazreti Ajiša je poticala ušavade da se u ovom mjesecu udavaju, jer da se i ona u tom mjesecu vjenčala i da joj je to donijelo najveću sreću. Ova njezina udaja je istribila među Arapima ono glupo razmišljanje, da se u ševvalu ne valja ženiti ni udavati.

Poslom arapskim običaju su pred mladencima nošene upadne baklje, a mladenčica je svoju mladu odjeću u kakvoj nošila. Kod hazreti Ajiše vjenčanje je bilo običaj potpuno zabačen.

NIEZIN ODGOJ I NASIPITANJE.

Među Arapima kako nisu muškarci mali čitili i pisali tako isto to ni

žene nisu znale. Muškarci su živjeli u najgorjoj sredini neznanja i neukosti, pa prema tome se ne može ni govoriti o nekome prosvjetljavanju i odgoju žena. Kad se Islam pojavio među Kurajševcima nije bilo ni sedamdeset ljudi koji su mali čitili i pisali. Među ovima je bila sama jedna žena koja je znala da čita i pise i to neka šifra-binti-Abdullah. Sa pojavom islama se počela razvijati i poeznast. Božji Poslanik je oboževanje pjesmenih pogana, koji su bili zarobljeni na vojni na Beđru učinio zabranjen u jednom prosvjetnom činu i aktu. Proglasio je, da će svaki pjesnik zarobljenik biti oboževan, ako nauči vjerski pjesni desecioru muslimana. Sa ovim se pjesništvo počela nagađati.

Među drugovima Božjeg Poslanika koji su se šrtvovali za nauku i nastojali da stalno drudeći se a Njim što više nauče, poučavali su u čitanju i pisanju. To su oni njegovi drugovi, koji su poznati pod imenom sashabi-suffe.

Među prvim društinama i ženama Božjeg Poslanika znale su čitati i pisati hazreti Hafsa i hazret Ummi Salama. Hazreti Hafsa je po mlađu Božjeg Poslanika naučila se pisanju i čitanju od šifra, koje su ranije spomenuli. Među arapskim ženama je bilo i takvih koje su znale čitati i pisati.

Jedan od razloga da je Božji Poslanik bio oženjen sa više žena, pa konačno i sa jednom mladom i početnom ženom kao što je hazreti Ajiša, jest u tome što se žene nisu mogle u onoliko mjeri koristiti od druženja sa Božjim Poslanikom kao muškarci. Zato da bi i žene mogle shvatiti pravi smisao stvari, on je nastojao da dolaze u dodir sa Njegovim braćnim družicima i da tako budu potpuno poučene. Prečiste družice Božjeg Poslanika imale su veliki utjecaj na Ajišu i na taj blagovoljni utjecaj je bio od presudne važnosti u vjerskom životu i napredovanju.

Sve drugice Božjeg Poslanika oim hazreti Ajiše bile su starije žene i radije neopskrbljene i nezbrinute u vidu. Hazreti Ajiša kao najmlađa najviše se je u naučnom pogledu okoristila od Božjeg Poslanika, a osim toga je i najbrže shvaćala i primala. Njnim dolaskom u dom Božjeg Poslanika na obzoru se pojavilo novo židvo svjetlo. Božji Poslanik je naučio od Božjeg Poslanika, to je kas-

Sprjanjaka istjeraja svjeka, Suncu se pomaljaše i svojim zrancima probijale u sobu kroz mutna prozorna stakla. On, Agan toga trnja izišao je u čaršiju da nešto potraži i da propusti kroz grlo mlađu sira i djebe. Time zadovoljava svoje potrebe.

Došao je do prvog dućana, svog poznanika Ajiše. Stupi u dućan i poviče: Merhaba Ajiša, kako si? — Ajiša mu povisikom glasom i sa srea odgovori: Merhaba, došlo, Ajiša šukur. — Odmah mu ponudi drugo kluca da sjedne. Agan se spusti i uzdrzahu. Ajiša mu donese vrč sumun, jer je znao da je gladan. Agan je radošno prihvatio koštunjavim rukama i počeo da halapljivo žuti mlađu sira. Pošto je pojeo zahtval se Ajiši i molio: Ajiša da ga nagradi polako izade.

Išao je lagano teturajući, koštunjavu ruke su mu drhtale, a starčke noge klečale. Bilo ga je žalosno pogledati. Počalo bi ga svaki, ko je znao njega i

JEDAN LIJEV PRIMJER DOBRA RADA.

Prije 2 mjeseca je osnovan u Bos. Dubici podobor muslimanokog kulturnog društva "Narodne Udruženje, i kroz to kratke vrijeme taj odbor je počeo da radi najbržim tempom, koji se može zamisliti.

Taj rad se vidi u tome, što je pomenati odbor za to kratko vrijeme priredio 2 mevluda i 2 zabave, a sada se bavi mlajša, da omajje i žitonic, iako je to ovjle vrlo šakljivo pošto do sada u ovom gradu šibovice nije nikada bilo.

Iako je ovjle svijet jako konzervativan, pa se teklo mire sa novotizacijama, ipak je bio odličan uspjeh mevluda, kojeg je pomeniti odbor priredio. Rectorivan je mevlud Dr. Safet-bega Badagija, koji je odlične uspjeh. Ispovjeda je bio i kor, koji je rectorivan mevluda šaklje. Uspjeh pomenatog mevluda treba da se pripisuje orđavšim predjednikom gosp. Ceriću Miralem, zveznikom šak šerijatske gimnazije, a sadašnjim studentu grava.

U mevlud sedjelo 19. januara 1936, ovaj podobor je priredio i zabavu, koja je bila odlično posjećena. Predsjednik gosp. Cerić Miralem je održao odličan govor o omajje i ciljevima "Narodne Udruženje, pa je sa pozornosti bio ispraćen burnim aplauzom. Onim ostalim takšima programa diletantizma čim društva su izveli na zadovoljstvo gubike komediju "Sumnjivo lice od Branišava u Našica.

Ovo je jedan od lijepih primjera dobra rada, jer je ovo društvo pokrenuto među omladinom, koja je ambiciozna u ovom radu. Bos. Dubica, 23. 1. 1936.

Šerif Muharem.

NABAVKA 70 KOMADA CEBADLI.

Uprava nije polipriredila škole u Butmiru, održane na dan 28. februara ov. god. u 13 sati prije podne prvo održana licitacija sa nabavku: 70 komada debelog vojnog tipa se trobojkom i utkanim monogramom P. & A. čirilicom.

Usluži se mogu vidjeti u kancelariji škole u Butmiru.

POSTAVLJENI.

Ministar prosvjete postavio je Ajiša S. Ahmida, zveznog učenika Gazi Huseinbegove škole, za privremeno vjerodavila Narodne osnovne škole u Zenici.

Saliha S. Šerića, zveznog učenika Gazi Huseinbegove škole, za privremeno vjerodavila Narodne osn. škole u Sarajevu.

nije za ženski svijet kao ravnu polovicu ljudskoga roda bilo od presudne važnosti i buktinja, koja je tome dijelu ljudskoga roda osvijetljavala puteve. (Nastavak se.)

LISTAK

Madžlenzef Rethik — Konjice:

Da sam znao ranije...

Allah će otkoristi, propaga tih A-gan, efaras u čestodostojnoj i mračnoj sobi, sjedeći na lišetu kraj odčaka, brade mu je bijela kao vuna, a u ruci drži tespih i lagano zno po zreo premetke. Tih uč Subhanallah Allah... Al-Obronu je nječan sa svaki leženi posao i rad. Imetak, koji je oca iz oca u naslijeđe poplo je i potrošio e mladim godinama, kad je bečaravo, kad je dugu noć provodio u veselju i židvo sa dancu u spavanju i jienčarenju.

Tada je bio mlad i primao, ali svaki svak mu je vikao: lepi Merhaba Agan! Kako je? — padali su upiti. On bi veselo razvukavši usta odgovorio sa ponosom: Ejvab, došlo Alifha šukur, onda je tim još za veću osudu postu-

U ušiku mladosti dan je prolazila kao svet, kao mluda vna, a godina se nizala jedna za drugom. Mladost je razmijenila starost, bogatstvo siromaštvo, zdravlje bolest i tako sve redom, do zore i do kraja goreg.

Njive i kule su se ispisivale i prelazile drugome u vlasništvo, a Agan je postajao svaki dan lakši od briga i novaca, i sad kad bi napjelo da živi, sada ispašta svoje grijehe i želi svage, pa čak i ljubav.

Ponos se njegov više ne čije, sada nema više one saretstivosti kao prije. Laskaviji prijatelji mu više ne viđu merhaba kao prije, prolaze kraj njega i gledaju ga podrijetlo. Očjeva tuču i bol u srcu ali sad je sve kasno. Sjedi se svoga uvažavanja i gorke propašće, suze ga guše. Kor plač ponak ih tiho progovori: "Sudbino moja hudiš! Da sam znao ranije, da sam postojao kao bi mi govorili, ali sad je kasno — Allah — Mlah!

